

22. DOKUMENTUM

HAILÉ SZELASSZIÉ TILTAKOZÁSA AZ OLASZ MEGSZÁLLÁS ELISMERÉSE ELLEN

Bath, Anglia, 1936. november 20.

Forrás: Société des Nations, Journal Officiel, 1936. pp. 1409–1410.

*

Júda törzsenek Győztes Oroszlánja,
I. Hailé Selasszié
az Úr választottja, Etiópa Császára²⁰⁶

Önméltóságának,
M. Avenol-nak,
a Nemzetek Szövetsége főtitkárának

A béke legyen Önnel!

Kérem, hogy legyen szíves közölni a Nemzetek Szövetsége minden tagállamával az alábbiakat:

1935. október hónapjában, ahogy az olasz kormány megszállta az etióp földet, a Nemzetek Szövetsége Közgyűlése és Tanácsa elismerte a Nemzetek Szövetsége egyik tagja ellen elkövetett agressziót és tiltakozott az Alapszerződés 10. cikkelyének megsértése ellen, melynek értelmében minden tagállam kifejezetten elkötelezi magát a többi tagállam területi séríthetlensége és politikai függetlenségének tiszteletben tartása mellett. 1936. júliusában a Gyűlés kinyilvánította azon akaratát, hogy nem ismer el semmilyen, erővel elért területszerzést.²⁰⁷

Az Alapszerződést és a Nemzetek Szövetségének határozatait megsértve, Ausztria és Magyarország kormányai nemrég hivatalosan deklarálták, hogy legitimnek és véglegesnek ismerik el Olaszország területi hódításait Etiópiában, és az agresszor állam vezetőjét, mint Etiópia császárá.²⁰⁸

²⁰⁶ Ez az etióp császárok hagyományos címe.

²⁰⁷ Ez akkor történt, amikor visszavonták az Olaszország elleni szankciókat. A szankciók visszavonása még nem jelentette egyben az olasz megszállás elismerését is.

²⁰⁸ Az olasz okkupációt elsőként Lengyelország ismerte el, bár nem hivatalos formában: *nem tiltakoztak*, amikor egy oda kinevezett olasz diplomata megbízólevelében az olasz király az 'Etiópia császára' címet is használta.

Határozottan tiltakozom az Alapszerződés és a nemzetközi megállapodások ezen újabb megsértése ellen, melyben az osztrák és a magyar kormány vétkezett. Újra kinyilvánítom Etiópiának, a Nemzetek Szövetsége tagjának elévülhetetlen jogait. Hangsúlyozom magam, kormányom és népem rendíthetetlen akaratát, hogy minden erőnkkel véget vessünk az olasz kalandnak Etiópiában, és helyreállítsuk a Birodalom területi épségét és politikai függetlenségét. Isten akaratára, hogy az erő általi elnyomás ugyanazon erő által vesszen el, mint amely azt létrehozta.

Emlékeztetem a Nemzetek Szövetségének minden egyes tagját arra az ünnepélyes elkötelezettségre, amit az Alapszerződés 10. cikkelyében a Nemzetek Szövetségének minden egyes tagja felé tett.

Egy olyan korban, melyben a nemzetközi erkölcs és az államok közötti kölcsönös bizalom ily erősen megrázkódott az olasz agresszió miatt, amikor az adott szó semmibe vételének politikája és ennek pusztító következményei érződnek Európában, azzal fenyegetvén, hogy egy általános háborút robbant ki, mely vérbe borítaná az egész világot, akkor minden egyes kormánynak, mely tagja a Liganak, érdeke és kötelessége, hogy ne hajoljon meg az erőszak előtt, hogy ne ismerjen el semmilyen erőszakos területi okkupációt, és különösen az etióp föld egy részének elfoglalását, amit rablás, kínzás, gyilkosságok és félelem hozott létre és tart fenn.

Kelt: Bath,
1936. november 20.

I. Hailé Szelasszié császár

Fordította: Lőkös István

Magyarország (és Ausztria) viszont hivatalos formában tették meg ugyanezt, igaz csak azután, hogy megbizonyosodtak róla, számos más ország (köztük „szankciós” országok), sőt a Népszövetség Tanácsa is erre készül. Sandford, *i. m.*, p. 99. Az etióp uralkodó sokáig nem bocsátotta meg Magyarországnak ezt a lépést, és csak 1958-ban engedélyezte a diplomáciai kapcsolatok felvételét.